

eul_wid: ipw-aa

Σφαῖρος ὁ Βορυσθενίτης · Sphaerus of Borysthenes

Stoic Philosophical Fragments

Ἀποσπάσματα

Period: Ἑλληνιστική [Hellenistic](#)
Dialect: Κοινή φιλοσοφική [Philosophical Koine](#)
Domain: Φιλοσοφία [Philosophy](#)
Format: Συναγωγή [Collection](#)
Affiliation: [Stoic](#)

- ⁶²⁰ Diogenes Laërt. VII 177. Τούτου (scil. τοῦ Κλεάνθου)— ἤκουσε μετὰ Ζήνωνα καὶ Σφαῖρος ὁ Βοσποριανός, ὃς προκοπὴν ἱκανὴν περιποιησάμενος λόγων εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀπήει πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλοπάτορα. Βιβλία δὲ γέγραφε τάδε· περὶ κόσμου δύο· περὶ στοιχείων·
〈περὶ〉 σπέρματος n. 626. περὶ τύχης· περὶ ἐλαχίστων· πρὸς τὰς ἀτόμους καὶ τὰ εἰδῶλα· περὶ αἰσθητηρίων n. 627. περὶ Ἡρακλείτου πέντε· διατριβῶν· περὶ τῆς ἠθικῆς διατάξεως· περὶ καθήκοντος· περὶ ὁρμῆς· περὶ παθῶν δύο· περὶ βασιλείας· περὶ Λακωνικῆς πολιτείας n. 629· περὶ Λυκούργου καὶ Σωκράτους τρία· περὶ νόμου· περὶ μαντικῆς· διαλόγους ἐρωτικούς· περὶ τῶν Ἑρετριακῶν φιλοσόφων· περὶ ὁμοίων· περὶ ὄρων (n. 628). περὶ ἕξεως· περὶ τῶν ἀντιλεγομένων τρία· περὶ λόγου· περὶ πλούτου· περὶ δόξης· περὶ θανάτου· τέχνης διαλεκτικῆς δύο· περὶ κατηγορημάτων· περὶ ἀμφιβολιῶν· ἐπιστολάς.
- ⁶²¹ Diogenes Laërt. VII 185. Πτολεμαίου τε πρὸς Κλεάνθην ἐπιστεῖλαντος ἢ αὐτὸν ἐλθεῖν ἢ πέμψαι τινά, Σφαῖρος μὲν ἀπῆλθε, Χρῦσιππος δὲ περιεῖδε.
- ⁶²² Plutarchus vita Cleomenis 2. λέγεται δὲ καὶ λόγων φιλοσόφων τὸν Κλεομένη μετασχεῖν ἔτι μειράκιον ὄντα, Σφαίρου τοῦ Βορυσθενίτου παραβαλόντος εἰς τὴν Λακεδαίμονα καὶ περὶ τοὺς νέους καὶ τοὺς ἐφήβους οὐκ ἀμελῶς διατρίβοντος. Ὁ δὲ Σφαῖρος ἐν τοῖς πρώτοις ἐγεγόνει τῶν Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως μαθητῶν, καὶ τοῦ Κλεομένου· ἔοικε τῆς φύσεως τὸ ἀνδρῶδες ἀγαπήσαι τε καὶ προσεκαῦσαι τὴν φιλοτιμίαν. — ὁ δὲ Στωϊκὸς λόγος ἔχει τι πρὸς τὰς μεγάλας φύσεις καὶ ὀξείας ἐπισφαλές καὶ παράβολον, βαθεῖ δὲ καὶ πρᾶψ κεραννύμενος ἤθει μάλιστα εἰς τὸ οἰκεῖον ἀγαθὸν ἐπιδίδωσιν.
- ⁶²³ Plutarchus vita Cleomenis 11. (ὁ Κλεομένης) ἐπὶ τὴν παιδείαν τῶν νέων ἐτράπη καὶ τὴν λεγομένην ἀγωγήν, ἥς τὰ πλεῖστα παρὼν ὁ Σφαῖρος αὐτῷ συγκαθίστη, ταχὺ τὸν προσήκοντα τῶν τε γυμνασίων καὶ τῶν συσσιτίων κόσμον ἀναλαμβάνόντων καὶ συστελλομένων ὀλίγων μὲν ὑπ' ἀνάγκης, ἐκουσίως δὲ τῶν πλείστων εἰς τὴν εὐτελεῖ καὶ Λακωνικὴν ἐκείνην δίαιταν.
- ⁶²⁴ Athenaeus VIII 354e. οὐκ ἀχαρίτως δὲ καὶ Σφαῖρον, τὸν συσχολάσαντα μὲν Χρῦσιππῳ παρὰ Κλεάνθει, μετάπεμπτον δὲ γενόμενον εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου, κηρίνων ποτὲ ἐν τῷ δείπνῳ παρατεθεισῶν ὀρνίθων, ἐκτείναντα τὰς χεῖρας ἐπισχεθῆναι ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς ψεύδει συγκατατιθέμενον. τὸν δ' εὐστόχως ἀποκρίνασθαι εἰπόντα οὐ τούτῳ συγκατατίθεσθαι ὅτι εἰσὶν ὄρνεις, ἀλλ' ὅτι εὐλογόν ἐστι ταύτας ὄρνεις εἶναι. διαφέρειν δὲ τὴν

καταληπτικὴν φαντασίαν τοῦ εὐλόγου· τὴν μὲν γὰρ ἀδιάψευστον εἶναι, τὸ δ' εὖλογον <κᾶν>
ἄλλως ἀποβαίνειν.

- 625 Diogenes Laërt. VII 177. εἰς Ἀλεξανδρείαν ἀπῆει (ὁ Σφαῖρος) πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλοπάτορα.
λόγου δέ ποτε γενομένου περὶ τοῦ δοξάσειν τὸν σοφὸν καὶ τοῦ Σφαίρου εἰπόντος ὡς οὐ
δοξάσει, βουλόμενος ὁ βασιλεὺς ἐλέγξει αὐτὸν κηρίνας ῥόας ἐκέλευσε παρατεθῆναι· τοῦ δὲ
Σφαίρου ἀπατηθέντος ἀνεβόησεν ὁ βασιλεὺς ψευδεῖ συγκατατεθεῖσθαι αὐτὸν φαντασίᾳ, πρὸς
ὃν ὁ Σφαῖρος εὐστόχως ἀπεκρίνατο, εἰπὼν οὕτως συγκατατεθεῖσθαι, οὐχ ὅτι ῥόαι εἰσὶν, ἀλλ' ὅτι
εὖλογόν ἐστι ῥόας αὐτὰς εἶναι· διαφέρειν δὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν τοῦ εὐλόγου. πρὸς
δὲ Μνησίστρατον κατηγοροῦντα αὐτοῦ ὅτι Πτολεμαῖον οὐ φησι βασιλέα εἶναι· „τοιοῦτον δὲ
ὄντα τὸν Πτολεμαῖον καὶ βασιλέα εἶναι.“
- 626 Diogenes Laërt. VII 159. καὶ ἀφ' ὅλων δὲ τῶν σωμάτων αὐτό φασι καταφέρεσθαι (scil. τὸ
σπέρμα) οἱ περὶ τὸν Σφαῖρον, πάντων γοῦν γεννητικὸν εἶναι τῶν τοῦ σώματος μερῶν. τὸ δὲ
τῆς θηλείας ἄγονον ἀποφαίνονται· ἄτονόν τε γὰρ εἶναι καὶ ὀλίγον καὶ ὕδατῶδες, ὡς ὁ Σφαῖρός
φησιν.
- 627 Aëtius VI 15, 1 (DG p. 405b 26). Σφαῖρος ὁ Στωϊκὸς ὁρατὸν εἶναι τὸ σκότος. ἐκ γὰρ τῆς ὁράσεως
προχεῖσθαι τινα εἰς αὐτὸ αὐγὴν.
- 628 Cicero Tusc. disp. IV 53. Fortitudo est igitur „adfectio animi legi summae in perpetiendis rebus
obtemperans“ vel „conservatio stabilis iudicii in eis rebus, quae formidolosae videntur,
subeundis et repellendis“ vel „scientia rerum formidolosarum contrariarumque aut omnino
neglegendarum, conservans earum rerum stabile iudicium“ vel brevius, ut Chrysippus—nam
superiores definitiones erant Sphaer i, hominis in primis bene definientis, ut putant Stoici;
sunt enim omnino omnis fere similes, sed declarant communis notiones alia magis alia etc.
- 629 Plutarchus vita Lycurgi 5. τοσοῦτους δὲ φησι κατασταθῆναι τοὺς γέροντας Ἀριστοτέλης, ὅτι
τριάκοντα τῶν πρώτων μετὰ Λυκούργου γενομένων δύο τὴν πρᾶξιν ἐγκατέλιπον
ἀποδειλιάσαντες. Ὁ δὲ Σφαῖρος ἐξ ἀρχῆς φησι τοσοῦτους γενέσθαι τοὺς τῆς γνώμης
μετασχόντας.
- 630 Athenaeus IV 141c. Σφαῖρος δ' ἐν τρίτῳ Λακωνικῆς πολιτείας γράφει· „φέρουσι δὲ καὶ ἐπάικλα
αὐτοῖς οἱ φιδίται· καὶ τῶν μὲν ἀγρευομένων ὑφ' αὐτῶν ἐνίοτε οἱ πολλοί, οὐ μὴν ἀλλ' οἳ γε
πλούσιοι καὶ ἄρτον καὶ ὦν ἂν <ῆ> ὥρα ἐκ τῶν ἀγρῶν, ὅσον εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν,
νομίζοντες καὶ τὸ πλεῖον τῶν ἱκανῶν παρασκευάζειν περιττὸν εἶναι, μὴ μέλλοντά γε
προσφέρεσθαι.“